

هر دوره خالص‌سازی را شدیدتر می‌کنند تا به «هیج» برسند

رئیس فرانکسیون مستقلین ولای مجلس، گفته: اینطور به‌منظر می‌رسد که دارند خالص‌سازی بیشتر و یکدنستسازی بیشتری را دنبال می‌کنند. یعنی حلقه را تنگتر می‌کنند و خلوص را بالا می‌برند. این سیاست‌شنان است و هنوز هم قانع نیستند البته خاصیت خالص‌سازی همین است، اگر موفق شوند همینطور هر دوره خالص‌سازی را شدیدتر می‌کنند. تا به «هیج» برسند.لامرضا نوری قزلبچه رئیس فرانکسیون مستقلین ولای مجلس یازدهم در واکنش به این مساله که «صحبت‌های اخیر رئیس‌جمهور، به ویژه در نشست خبری ایشان و برخی دولتمردان در ابتدای سال سوم دولت این ذهنیت را در بخشی از...

انگار وزارت ارتباطات پشت افرادی است که فیلتر شکن می‌فروشند!

نماینده بخورد می‌گوید: اگر خیلی از افرادی که از فیلتر شکن‌ها استفاده می‌کنند، در سال ۵۰۰ هزار تومان در این بخش هزینه کنند، به رقمی تریلیاردی می‌رسیم، ما باید بدانیم این پول به جیب چه کسانی می‌رود.محمد وحیدی نماینده بخنورد و عضو کمیسیون آموزش مجلس، یکی از منتقدان جدی بر عملکرد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در دولت سیزدهم است. در همین رابطه سایت رویداد۲۴ با او گفت‌وگو کرده است که در ادامه مهمترین بخش‌های این مصاحبه را می‌خوانید:
چندی پیش بنده در یکی از تعلق‌های خود به وزارت ارتباطات تذکر دادم که در کشور، میلیون‌ها نفر در اینترنت برای...

صفحه ۲

🔴 **وب‌گاه امروز** WWW.TODAYONLINE.IR

🔴 سرمقاله امروز

اتخاذسیاست‌های اقتصادی مناسب

؛؛؛ابوالفضل شادمان

اثر توری چاپ اسکلس بدون پشتوانه بعد از سه ماه و عمدتا بعد از ۶ ماه ظاهر می‌شود و اگر چاپ اسکلس متوقف شود نیز اثر ضد تورمی آن طی سه تا چهار ماه ظاهر می‌شود. یکی از مهم‌ترین مسائلی که به حیات اقتصادی و بهبود شرایط اقتصادی کمک می‌کند وجود تامل بین عرضه و تقاضا است. زمانی که بین عرضه و تقاضا تناسب وجود نداشته باشد وضعیت اقتصادی با مشکلات زیادی از جمله تورم رو به رو می‌شود. زمانی که پول چاپ می‌شود در واقع افزایش تقاضا صورت می‌گیرد در این موقعیت باید عرضه کالا و خدمات نیز به همین نسبت افزایش یابد. پول را می‌توان به راحتی چاپ کرد اما برای تعدیل تاثیر چاپ پول می‌توان به راحتی عرضه کالا و...

ادامه در صفحه ۳

🔴 یادداشت امروز

دو مینیوی هک

و سرقت اطلاعات خصوصی

؛؛؛ آناه دهنسیری، حقوقدان، پژوهشگر حقوق سایبری و مخ‌های دیجیتال

در هفته گذشته تسمی در ایران هک شد و اطلاعات ۶ میلیون راننده و بیش از ۲۷ میلیون مسافر و ۱۲۶ میلیون سفر به سرقت رفت که آدرس‌ها و حتی رمز کارت‌های افراد هم شامل می‌شود. چند روز بعد از هک تپسی نیز خبر آمد که اطلاعات ۱۹ کارگزاری بیمه، به قیمت ۴ میلیارد تومان به فروش گذاشته شده اند که شامل اطلاعات خصوصی افراد هم می‌شوند در دنیای دیجیتال امروز داده‌های شخصی افراد حکم سوخت اصلی را دارند سوختی که چرخ‌های دنیای بسیار پیچیده و بزرگ اقتصاد دیجیتال را به گردش در میآورد

ادامه در صفحه ۴

صفحه ۸

یکبام و دو هوای استاندارد در واردات خودرو

صفحه ۷

عضو اتحادیه واردکنندگان نهادهای دامو طیور ایران،

بازار عمان و قطر را برای صادرات محصولات لبنی از دست داده‌ایم

حاجی زاده فلاح در گفت و گو با «امروز» مطرح کرد:

ضلع عملیاتی هنر دلارزدایی

صفحه ۴

مركز پژوهش‌های مجلس هشدار داد:

اوضاع آب در سیستان و بلوچستان بسیار بحرانی است!

گزارش امروز

«امروز» به بهانه توقف چاپ پول بدون پشتوانه در ایران گزارش می‌دهد

پایان استقراض بزرگ

دولت‌ها می‌توانستند بسته به نیاز خود پول چاپ کنند و در عوض، دخالتی در معاملات بازار طلا نداشته باشند. در حقیقت، چیزی که ارزش پول ملی جدید را — که پشتوانه‌ای طلایی رنگ به دنبال نداشت — تعیین می‌کرد تلاش دولت‌ها برای کاهش هزینه‌های خود اجرائی سیاست‌گذاری‌های خارجی و داخلی کارآمد کنترل نرخ بهره، بهبود وضعیت اقتصادی کشور، تصمیم‌گیری درباره میزان عرضه پول و تغییر سیاست‌های مالیاتی بود. به همین علت، گاهی می‌بینیم که ارزش پول کشورهای فقیر در مقابل کشورهای ثروتمندی که با واحد پول دلار کار می‌کنند، بسیار پایین است. در واقع، کاهش ارزش پول ملی کشور به معنای وجود مشکلاتی است که بر بدنه اقتصادش سنگینی می‌کند.

اولین حرکت برای استفاده از پول بدون پشتوانه

بر خلاف ظاهر غربی پول فیات، آغاز آن از شرق بوده است. در ۱۱ میلادی اولین کسانی از پول بدون پشتوانه در معاملات خود استفاده کردند «ختان‌یون» که چین بودند. با کمبود طلا، تلاش‌ها برای پیدا کردن یک جایگزین برای آن ادامه یافت. کشورهای مختلف بسته به منطقه جغرافیایی و منابع در دسترسشان، کالاهای را جایگزین طلا کردند و در بعضی موارد پول از آن‌ها استفاده می‌کردند. مثلا در انگلستان قرن ۱۱ و در زمان پادشاهی هنری اول، از چوب به عنوان پول استفاده می‌شد. با دستمهر پیشین فرانسه به نام «فرانسه نو» از پوست خز به جای پول استفاده می‌کردند. مزیت‌های فیات مثل عدم وابستگی به طلا، عدم محدودیت و راحتی در استفاده، کم‌کم بیشتر کشورهای را به استفاده از آن تشویق کرد.

خطراتی استفاده از پول فیات

سه متهم اصلی در پرورنده خطراتی پول بدون پشتوانه به چشم می‌خورند:

تورم

از زمان ایجاد پول‌های بدون پشتوانه، تورم با آن هم‌نشین بوده است. دولت‌ها با چاپ پول‌هایی که نمی‌توانستند ارزشی برای آن‌ها ایجاد کنند، درگیر مفهومی به نام تورم شدند. به زبان ساده، تورم یعنی کاهش درصد پشتوانه دلار. پول ملی نسبت به درصد پول خلق شده که باعث افزایش شاخص قیمت — معمولا افزایش قیمت مصرف‌کننده — می‌شود. وجود تورم، بالا باعث می‌شود که نرخ جمعیت افراد فقیر در جامعه افزایش پیدا کند. چون تورم به افراد دارای درآمدهای پولی ثابت — مثل حقوق بگیرها — ضرر می‌زند و از قدرت خرید آن‌ها می‌کاهد. اما در مقابل، به نفع بیشتر کسانی تمام می‌شود که درآمدهای پولی متغیر دارند علاوه بر این، تورم، هزینه‌های عمومی دولت را افزایش می‌دهد. دولت را مجبور می‌کند که برای جبران این هزینه‌ها بودجه به سراغ قرض گرفتن پول از بانک مرکزی برود. روشن است که این راجل‌ها در جای خاموش کردن آتش تورم، آن را بیشتر شعله‌ور می‌کنند. نکته بعدی اینجاست که مردم می‌توانند با سرمایه‌گذاری در بازار بورس، پول خود را از خطراتی تورم دور کنند.

افزایش بیش از حد نقدینگی

به تمام پول‌هایی که خارج از سیستم بانکی در حال گردش هستند، «نقدینگی» گفته می‌شود. اگر حجم نقدینگی با میزان تولید کالا و خدمات متناسب نباشد — یعنی دچار افزایش غیرمعمول نقدینگی در میان مردم باشیم — ضربه بزرگی به اعتبار پول بدون پشتوانه زده می‌شود. چون با افزایش نقدینگی، تقاضا برای دریافت کالا و خدمات به شدت بالا می‌رود و اگر چرخ تولید، اوله از خدمات تولید در کوتاه‌مدت به بار باز بوس، پول خود را از خطراتی تورم دور کند.

افزایش رقت دولت‌ها

یکی دیگر از خطراتی که پول بدون پشتوانه را تهدید می‌کند از بین رفتن دولت‌ها است. چون این دولت‌ها هستند که به علت وجود و فعالیت‌هایی که انجام می‌دهند به پول ملی هر کشور اعتبار و ارزشی مناسب می‌بخشند. اگر دولت ناپدید شود، ارزش پول ملی آن نیز به ناپودی کشیده می‌شود.

توقف چاپ پول بدون پشتوانه در دولت سیزدهم

تحلیل آمارهای پولی نشان می‌دهد بدهی دولت به بانک مرکزی به عنوان یکی از عوامل

اصلی رشد پایه پولی و نقدینگی، در دولت سیزدهم مهار شده و رشد متوسط ماهانه آن از ۶ درصد در یک سال پایانی دولت روحانی به ۰٫۹ درصد در دولت رئیسی کاهش یافته است. بر این اساس، بدهی دولت به بانک مرکزی در دولت سیزدهم از مرداد ۱۴۰۰ تا فوروردین ۱۴۰۲ به طور متوسط با رشد ماهانه ۰٫۹ درصدی مواجه شده است.

در پایان تیرماه ۱۴۰۰ که آخرین ماه عملکرد دولت گذشته محسوب می‌شود بدهی دولت به بانک مرکزی ۱۶۳۷۰۰ میلیارد تومان بود. این رقم در فروردین ماه امسال به ۱۸۲۹۰ میلیارد تومان رسیده است که رشد ماهانه ۰٫۹ درصدی را نشان می‌دهد.

این در حالی است که در یک سال پایانی دولت گذشته بدهی دولت به بانک مرکزی با رشد متوسط ماهانه ۶ درصدی و رشد سالانه ۲۰ درصدی مواجه شده بود که عمده آن هم ناشی از استقراض مستقیم دولت از بانک مرکزی برای تأمین مخارج جاری آن بود که به افزایش پایه پولی هم انجامید.

از ۴ سال خود ۲۰۱۹ درصد بوده بدهی نیز رشد متوسط ماهانه بدهی دولت به بانک مرکزی ۴٫۲ درصد بود. در مجموع ۸ سال دولت‌های یازدهم و دوازدهم رشد متوسط ماهانه بدهی دولت به بانک مرکزی ۳٫۱ درصد بود. در تیرماه ۱۳۹۲ بدهی دولت به بانک مرکزی فقط ۱۸۲۰۰ میلیارد تومان بود که در تیرماه ۱۴۰۰ به ۱۶۳۷۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت. یعنی در دولت روحانی میزان بدهی دولت به بانک مرکزی ۸۶ برابر افزایش یافت.

اما همانطور که ذکر شد در ۲۱ ماه نخست عملکرد دولت سیزدهم با کنترل سخت و سختی که انجام شده بدهی دولت به بانک مرکزی به شدت مهار شده به طوری که متوسط رشد ماهانه آن فقط ۰٫۹ درصد بوده یعنی یک‌ششم رشد این شاخص در یک سال پایانی دولت قبل. رشد سالانه بدهی دولت به بانک مرکزی در پایان فروردین امسال ۴۴ درصد بوده در حالی که در پایان دولت روحانی به ۷۰ درصد رسیده بود.

در یک سال پایانی دولت روحانی به علت استقراض گسترده‌ای که دولت از بانک مرکزی با چاپ پول بی‌رویه انجام داد، بدهی دولت به بانک مرکزی هر ماه به طور متوسط ۶ درصد رشد کرد. اما دولت سیزدهم در حدود دو سال اخیر از هر گونه دریافت نتخواه از بانک مرکزی به شدت پامه پولی و نقدینگی جلوگیری کند. به عبارت دیگر، دولت سیزدهم با کنترل مصارف خود و عدم استقراض از بانک مرکزی، سهم دولت از افزایش پایه پولی و نقدینگی را به شدت مهار کرده است.

فقط در ۴ ماه پایانی دولت گذشته (منتهی به تیرماه ۱۴۰۰) بدهی دولت به بانک مرکزی ۸۱۰۰۰ میلیارد تومان افزایش یافته بود. یعنی هر ماه دولت گذشته ۲۰۰۰ میلیارد تومان از منابع بانک مرکزی برداشت کرده بود.

این در حالی است که در ۲۱ ماه عملکرد دولت سیزدهم بدهی دولت به بانک مرکزی فقط ۲۴ هزار میلیارد تومان اضافه شده که معادل ماهانه ۱۱۴۷ میلیارد تومان است.

خالص بدهی دولت به بانک مرکزی ۱۲۷ همت کم شد

چاپ پول بدون پشتوانه برای تأمین کسری بودجه دولت خود را در افزایش خالص بدهی دولت به بانک مرکزی نشان می‌دهند:
- خالص بدهی دولت (بخش دولتی) به بانک مرکزی در فروردین ۱۴۰۲ معادل ۲۷۰۷ همت
- خالص بدهی دولت (بخش دولتی) به بانک مرکزی در فروردین ۱۴۰۲ معادل ۱۰ منفی ۱۳۲۹ همت
- خالص بدهی دولت (بخش دولتی) به بانک مرکزی در فروردین ۱۴۰۲ معادل ۲۷۰۷ همت

یعنی میزان خالص بدهی دولت به بانک مرکزی از شهریور ۱۴۰۰ تا فروردین ۱۴۰۲ به میزان ۱۱۳۶ همت کاهش پیدا کرده است.

افزایش ۲۶۸۱ همت پایه پولی در مقطع مذکور عمدتا ناشی از دولت می‌باشد:

الف- افزایش خالص پایه پولی خارجی بانک مرکزی به میزان ۱۵۷ همت که بیش از ۱۰۰ همت از این افزایش ناشی از تفاوت خرید ارز و فروش آن با نرخ ترجیحی برای تأمین واردات کالاهای اساسی بود که متأسفانه از دولت قبل در سال ۱۴۰۰ به دولت سیزدهم به این شکل رسیده بود و با اجرائی طرح مرمی سازی پارانه‌ها در خرداد ۱۴۰۱ افزایش پایه پولی از این محل خشن شد.

ب- افزایش مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها که به میزان ۲۲۸ همت از جمله به سه دلیل:
۱- اجرائی سیاست‌های تنظیمی بانک مرکزی از طریق افزایش سپرده قلموبی کل و نیز بانک‌های تعدی کننده از سقف ماهانه تعیین شده برای رشد تورم آن‌ها و متعاقبا افزایش مطالبه بانک مرکزی از بانک‌هایی که از موجودی حساب ذخایر مازاد کالایی برخوردار نیستند.
۲- کمبود نقدینگی در شبکه بانکی به دلیل اجرائی سیاست حساب واحد خزانه در قالب تجمیم نقدینگی بخش دولتی نزد بانک مرکزی و
۳- عدم بچپازی پول بر قدرت از سوی بانک مرکزی به شبکه بانکی پس از اجرائی طرح مرمی‌سازی پارانه‌ها به دلیل تفاوت در نرخ خرید و فروش عملیات ارزی بانک مرکزی برای تأمین ارز کالاهای اساسی.

مهرداد حاجی زاده فلاح، تحلیلگر مسائل اقتصادی در گفت و گو با روزنامه اقتصادی امروز عنوان کرد: دلارزدایی فرآیند دور نشدن از اتکای جهان به دلار آمریکا به عنوان ارز ذخیره اصلی را تعریف می‌کند. دلار زمانی که ایالات متحده به عنوان برترین قدرت اقتصادی جهان پس از جنگ جهانی دوم ظاهر شد، ارزش آن به‌طور فزاینده‌ای بیشتر می‌شود. این امر به دلیل اعتماد جهانی به دلار و نقش اصلی آن در تجارت بین‌المللی و تسویه حساب است. اما بانک‌های مرکزی در سراسر جهان دیگر نیازی به پر کردن خزانه‌های خود با دلار احساس نمی‌کنند. احتمالا ایالات متحده این اعتماد فزاینده را از دست می‌داند.

مهرداد حاجی زاده فلاح ادامه داد: اگر چه بعید است که دلار در کوتاه مدت جایگاه خود را از دست بدهد، اما ارزش آن را دارد که به روند بالقوه دلارزدایی نگاه کنیم و در نظر بگیریم که کاهش سلطه دلار چه‌مانی برای سیستم مالی جهانی دارد. دلارزدایی به کاهش تأثیر دلار آمریکا بر اقتصاد سایر کشورها اشاره دارد. حتی در شرایطی که کشورها قصد دارند وابستگی خود را کاهش دهند، دلار همچنان به‌عنوان بهترین ارز ذخیره است و برای انجام تجارت بین‌المللی ضروری است.

این تحلیلگر مسائل اقتصادی در پاسخ به سوال خبرنگار ما مبنی بر اینکه آیا دلارزدایی در حال حاضر اتفاق می‌افتد؟ گفته‌شد: در حال حاضر، دلار آمریکا نقش اصلی خود را در سیستم مالی جهانی حفظ کرده است، اما به نظر می‌رسد روند دلارزدایی در حال افزایش است. بحث دلارزدایی به دلیل جنگ در اوکراین تشدید شده است. از آنجایی که آمریکا قصد دارد با تحریم‌ها و با تسویه کردن ذخایر ارزی روسیه، در دنیای ما به روسیه تحمیل کند، قدرت دلار برای دلار به نمایش گذاشته شده است. این ممکن است سایر کشورها را تشویق کند تا به دنبال راه‌هایی برای دور زدن ارز ایالات متحده باشند.

مهرداد حاجی زاده فلاح ادامه داد: فاکتور انتقال ذخایر بود به طلا یا ارزهای دیگر، کشورها وابستگی خود به دلار را با کاهش نرخ ارز ایالات متحده در معاملات بین‌المللی خود کاهش می‌دهند. به عنوان مثال، چین از دلار آمریکا به عنوان بهترین ارز ذخیره جهان که توسط بانک‌های مرکزی در سراسر جهان خرید می‌شود، به دلارزدایی می‌تواند منتهی شود. از آنجایی که آمریکا قصد دارد با تحریم‌ها و با تسویه کردن ذخایر ارزی روسیه، در دنیای ما به روسیه تحمیل کند، قدرت دلار برای دلار به نمایش گذاشته شده است. این میزان بسیار بالاتر از یورو با کمتر از ۲۰ درصد و بین زاین با حدود پنج درصد است.

مهرداد حاجی زاده فلاح ادامه داد: اگر چه شکی وجود ندارد که همچنان در سراسر جهان روند دلارزدایی در حال رخ دادن است، اما این روند به سرعت قرار دارد اما سهم دلار از ذخایر ارزی تخصصی یافته طی چند دهه گذشته کاهش یافته است. از پیش از ۷۰ درصد در سال ۲۰۲۱ کاهش دلار باعث شده است که برخی از کشوران این سوال را مطرح کنند که آیا ممکن است دلارزدایی را تجربه کنیم؟ کشورهای که قصد کاهش نفوذ دلار بر اقتصاد خود دارند ممکن است رویکردهای مختلفی برای فرار از سایه دلار اتخاذ کنند.

این تحلیلگر مسائل اقتصادی در ادامه اثرات دلارزدایی گفته: نقدینگی در بازارها در صورت وجود برای نگهداری به عنوان ذخایر رسمی برای بانک‌های مرکزی مناسب هستند؛ جایگزین این سنتی دلار، اسامر، یورو، پین و ووبل انگلیس است. با این حال، همانطور که متضوق بین المللی پولی خاطر نشان می‌کند، این ارزها سهم خود را از تخصیص ذخایر متناسب با کاهش دلار افزایش می‌دهند. این چپ به عنوان محرک در دلارزدایی وارد عمل شده و قصد دارد زمینگی خود را به عنوان ارز ذخیره قرار دهد. اگر چه بانک‌های مرکزی در این راه زمینگی خود را افزایش داده‌اند، سهم این ارز از ذخایر جهانی کمتر شده است. افزایش ذخایر زمینگی خود یک چهارم کاهش تخصیص دلار را به خود تقاضای بانک مرکزی برای طلا در سال ۲۰۲۲ به ۱۱۳۶ میلیارد دلار از چین را در اختیار دارد.

مهرداد حاجی زاده فلاح ادامه داد: در میان تردیدها در مورد مردم زمینگی عنوان ارز ذخیره از جمله حساب‌های سرمایه‌بسته چین و کنترل نرخ نرخ ارز ذخیره کشورها ذخایر را به ارزهای اقتصادی کوچکتر تخصیص داده اند. حدود ۲۵ درصد است افزایش ذخایر زمینگی خود یک چهارم کاهش تخصیص دلار را به خود تقاضای بانک مرکزی برای طلا در سال ۲۰۲۲ به ۱۱۳۶ میلیارد دلار از چین را در اختیار دارد.

این تحلیلگر مسائل اقتصادی در ادامه درباره اثرات دلارزدایی گفته: نقدینگی در بازارها در صورت وجود برای نگهداری به عنوان ذخایر رسمی برای بانک‌های مرکزی مناسب هستند؛ جایگزین این سنتی دلار، اسامر، یورو، پین و ووبل انگلیس است. با این حال، همانطور که متضوق بین المللی پولی خاطر نشان می‌کند، این ارزها سهم خود را از تخصیص ذخایر متناسب با کاهش دلار افزایش می‌دهند. این چپ به عنوان محرک در دلارزدایی وارد عمل شده و قصد دارد زمینگی خود را افزایش داده‌اند، سهم این ارز از ذخایر جهانی کمتر شده است. افزایش ذخایر زمینگی خود یک چهارم کاهش تخصیص دلار را به خود تقاضای بانک مرکزی برای طلا در سال ۲۰۲۲ به ۱۱۳۶ میلیارد دلار از چین را در اختیار دارد.

گفت‌وگوی امروز

مهرداد حاجی زاده فلاح، تحلیلگر مسائل اقتصادی در گفت و گو با «امروز» مطرح کرد؛

ضلع عملیاتی هنر دلارزدایی

وام در ایلات متحده ممکن است افزایش یابد و دسترسی به سرمایه را دشوارتر و انجام تجارت در کشور گران تر کند. در شرایطی که دلار دیگر پادشاه نیست، بازار سهام ایالات متحده نیز ممکن است دچار افت ارزش شود. مهرداد حاجی زاده فلاح ادامه داد: شاید مهمتر از آن، ایالات متحده مهتلاست که به دلار نقش به عنوان یک ارز ذخیره برای حمایت از کسری‌های بزرگ در معارج دولت و تجارت بین‌المللی وابسته بوده است. اگر بانک‌های مرکزی در سراسر جهان دیگر نیازی به پر کردن خزانه‌های خود با دلار احساس نمی‌کنند، احتمالا ایالات متحده این اعتماد فزاینده را از دست می‌داند.

این تحلیلگر مسائل اقتصادی در پاسخ به سوال خبرنگار ما مبنی بر اینکه آیا دلارزدایی در حال حاضر اتفاق می‌افتد؟ گفته‌شد: در حال حاضر، دلار آمریکا نقش اصلی خود را در سیستم مالی جهانی حفظ کرده است، اما به نظر می‌رسد روند دلارزدایی در حال افزایش است. بحث دلارزدایی به دلیل جنگ در اوکراین تشدید شده است. از آنجایی که آمریکا قصد دارد با تحریم‌ها و با تسویه کردن ذخایر ارزی روسیه، در دنیای ما به روسیه تحمیل کند، قدرت دلار برای دلار به نمایش گذاشته شده است. این ممکن است سایر کشورها را تشویق کند تا به دنبال راه‌هایی برای دور زدن ارز ایالات متحده باشند.

مهرداد حاجی زاده فلاح ادامه داد: فاکتور انتقال ذخایر بود به طلا یا ارزهای دیگر، کشورها وابستگی خود به دلار را با کاهش نرخ ارز ایالات متحده در معاملات بین‌المللی خود کاهش می‌دهند. به عنوان مثال، چین از دلار آمریکا به عنوان بهترین ارز ذخیره جهان که توسط بانک‌های مرکزی در سراسر جهان خرید می‌شود، به دلارزدایی می‌تواند منتهی شود. از آنجایی که آمریکا قصد دارد با تحریم‌ها و با تسویه کردن ذخایر ارزی روسیه، در دنیای ما به روسیه تحمیل کند، قدرت دلار برای دلار به نمایش گذاشته شده است. این ممکن است سایر کشورها را تشویق کند تا به دنبال راه‌هایی برای دور زدن ارز ایالات متحده باشند.

مهرداد حاجی زاده فلاح ادامه داد: اگر چه بعید است که دلار در کوتاه مدت جایگاه خود را از دست بدهد، اما ارزش آن را دارد که به روند بالقوه دلارزدایی نگاه کنیم و در نظر بگیریم که کاهش سلطه دلار چه‌مانی برای سیستم مالی جهانی دارد. دلارزدایی به کاهش تأثیر دلار آمریکا بر اقتصاد سایر کشورها اشاره دارد. حتی در شرایطی که کشورها قصد دارند وابستگی خود را کاهش دهند، دلار همچنان به‌عنوان بهترین ارز ذخیره است و برای انجام تجارت بین‌المللی ضروری است.

این تحلیلگر مسائل اقتصادی در پاسخ به سوال خبرنگار ما مبنی بر اینکه آیا دلارزدایی در حال حاضر اتفاق می‌افتد؟ گفته‌شد: در حال حاضر، دلار آمریکا نقش اصلی خود را در سیستم مالی جهانی حفظ کرده است، اما به نظر می‌رسد روند دلارزدایی در حال افزایش است. بحث دلارزدایی به دلیل جنگ در اوکراین تشدید شده است. از آنجایی که آمریکا قصد دارد با تحریم‌ها و با تسویه کردن ذخایر ارزی روسیه، در دنیای ما به روسیه تحمیل کند، قدرت دلار برای دلار به نمایش گذاشته شده است. این میزان بسیار بالاتر از یورو با کمتر از ۲۰ درصد و بین زاین با حدود پنج درصد است.

مهرداد حاجی زاده فلاح ادامه داد: اگر چه شکی وجود ندارد که همچنان در سراسر جهان روند دلارزدایی در حال رخ دادن است، اما این روند به سرعت قرار دارد اما سهم دلار از ذخایر ارزی تخصصی یافته طی چند دهه گذشته کاهش یافته است. از پیش از ۷۰ درصد در سال ۲۰۲۱ کاهش دلار باعث شده است که برخی از کشوران این سوال را مطرح کنند که آیا ممکن است دلارزدایی را تجربه کنیم؟ کشورهای که قصد کاهش نفوذ دلار بر اقتصاد خود دارند ممکن است رویکردهای مختلفی برای فرار از سایه دلار اتخاذ کنند.

این تحلیلگر مسائل اقتصادی در ادامه اثرات دلارزدایی گفته: نقدینگی در بازارها در صورت وجود برای نگهداری به عنوان ذخایر رسمی برای بانک‌های مرکزی مناسب هستند؛ جایگزین این سنتی دلار، اسامر، یورو، پین و ووبل انگلیس است. با این حال، همانطور که متضوق بین المللی پولی خاطر نشان می‌کند، این ارزها سهم خود را از تخصیص ذخایر متناسب با کاهش دلار افزایش می‌دهند. این چپ به عنوان محرک در دلارزدایی وارد عمل شده و قصد دارد زمینگی خود را افزایش داده‌اند، سهم این ارز از ذخایر جهانی کمتر شده است. افزایش ذخایر زمینگی خود یک چهارم کاهش تخصیص دلار را به خود تقاضای بانک مرکزی برای طلا در سال ۲۰۲۲ به ۱۱۳۶ میلیارد دلار از چین را در اختیار دارد.

مهرداد حاجی زاده فلاح ادامه داد: در میان تردیدها در مورد مردم زمینگی عنوان ارز ذخیره از جمله حساب‌های سرمایه‌بسته چین و کنترل نرخ نرخ ارز ذخیره کشورها ذخایر را به ارزهای اقتصادی کوچکتر تخصیص داده اند. حدود ۲۵ درصد است افزایش ذخایر زمینگی خود یک چهارم کاهش تخصیص دلار را به خود تقاضای بانک مرکزی برای طلا در سال ۲۰۲۲ به ۱۱۳۶ میلیارد دلار از چین را در اختیار دارد.

کار با استاندارد طلا (لر نقد سخت شد که کم‌کم تا دهه هشتاد میلادی به طور کامل از میان رفت و در سال ۱۹۷۱ به تاریخ پیوسته، اما بیون این استاندارد، چه چیزی می‌توانست اعتبار کفافدهی که با نام پول می‌شناخیم را به آن‌ها بازگرداند؟ دولت‌ها و اقتصاددان‌ها به راه‌هایی جایگزین رسیدند و آن «پول بدون پشتوانه» بود.

جدایی پول از طلا

وقتی پول از بار دیرین خود بی‌نیاز شد، جدا بود بازار متفاوت از اعتبارات شکل گرفتند.

بازار پول، دولت بود که به پول ملی و اعتبار چاپ اسکلس آن را در اختیار داشت و دیگری بازار بود که با در اختیار داشتن طلا قدرت معامله و تعیین ارزش لحظه‌ای آن را در دست گرفت.